

**«Αφιέρωση στον Γιάννη Κουράκη»
Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
Ιούνιος - Οκτώβριος 2006**

Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών έχει την χαρά να παρουσιάσει ένα αφιέρωμα στη ζωγραφική του Γιάννη Κουράκη και να τιμήσει τη μνήμη του, ως μέρος της συνεχιζόμενης εκθεσιακής δραστηριότητας του. Παρά τη σύντομη ζωή του, που τερματίστηκε στην ηλικία των 38 ετών το 1993, η ουσία της ζωγραφικής του παραγωγής ήταν σημαντικότερη και η επιρροή του στις μετέπειτα καλλιτεχνικές γενιές καθοριστική. Παρόλα αυτά έχει υπάρξει ένα μεγάλο κενό στην εκθεσιακή παρουσίαση της ζωγραφικής του μετά το 1993 και στο πνεύμα της αναγνώρισης και απότισης τιμής σε μεγάλους καλλιτέχνες, ο ΣΕΒ έχει την ιδιαίτερη χαρά να παρουσιάσει αυτή την έκθεση.

Ο πρόωρος θάνατος του Κουράκη έχει δημιουργήσει μια μυθική αύρα Van Gogh διαστάσεων γύρω από τη δουλειά του, η οποία είναι απόλυτα συνυφασμένη με την καλλιτεχνική του δημιουργία. Όπως είναι εμφανέστατο από τη ζωγραφική του, η ζωή του ήταν εντελώς αφιερωμένη και ταυτισμένη με την τέχνη. Η μονολιθική του εμμονή και μανία με την τέχνη τον οδήγησε στην άρθρωση ενός αυστηρά προσωπικού καλλιτεχνικού ιδιώματος, μία σύνθεση μεταξύ ζωγραφικού εξπρεσιονισμού και συγχρόνως μία εννοιολογική εξερεύνηση της ζωγραφικής διαδικασίας. Αυτό το είδος επιτυχημένης σύνθεσης καθαρής ζωγραφικής και εννοιολογικής θεωρίας είναι εξαιρετικά σπάνιο σήμερα, ακόμη και στη διεθνή σκηνή τέχνης.

Οι τρόποι με τους οποίους έφτασε σ' αυτή τη σύνθεση ήταν και ποικίλοι και πολυσύνθετοι αλλά με εσωτερική ομοιογένεια και καθαρότητα. Κατά πρώτον η επιλογή του ζωγραφικού θέματος που αποτελείτο από θεματικούς κύκλους του ίδιου ζωγραφικού αντικειμένου, π.χ. κύκλος τραπεζάκια ή κύκλος γυναίκες σε χέρι. Αυτές οι παραλλαγές του ίδιου αντικειμένου δεν δημιουργήθηκαν σύμφωνα με τις επιταγές της παραδοσιακής ακαδημαϊκής ζωγραφικής όπου το έργο ξεκινά από ένα αυτοσχεδιαστικό, πρόχειρο σκίτσο και εξελίσσεται βαθμιαία στον τελειωμένο πίνακα που θεωρείται το τελικό και ποιοτικά καλύτερο προϊόν του προηγούμενου πειραματισμού. Αντιθέτως, οι παραλλαγές σ' ένα θέμα είναι ποιοτικά ισόνομες αποδόσεις του ίδιου φυσικού αντικειμένου που ανιχνεύουν εννοιολογικά τη διαδικασία της ζωγραφικής παραγωγής. Η θεματική επανάληψη συνιστά μία θεωρητική εξερεύνηση στην πράξη της ζωγραφικής δράσης. Αυτό όμως δεν επιτυγχάνεται εις βάρος της δύναμης του ζωγραφικού εξπρεσιονισμού αλλά δημιουργεί μία εννοιολογική ωδή στη χαρά της ζωγραφικής.

Επιπρόσθετα, η επιλογή των ζωγραφικών θεμάτων είναι σχεδόν τυχαία, εφόσον είναι απλά φυσικά αντικείμενα τα οποία ο Κουράκης διαποτίζει με εξπρεσιονιστικό συναίσθημα, δοχεία στα οποία αδειάζει το φορτισμένο ψυχικό του κόσμο. Αυτό που ενοποιεί την επιλογή των φυσικών αντικειμένων είναι η αμεσότητα τους προς το περιβάλλον του ζωγράφου, συναισθηματικά φορτισμένα αντικείμενα που παρατηρεί στην καθημερινότητα του ατελιέ του, το γάντι, η σκούπα κ.λπ. Η επιλογή του χεριού (του ίδιου) ως θέμα, είναι συμβολικά φορτισμένη ως το όργανο της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ακόμη και το μικρό μέγεθος των πινάκων μπορεί να εκληφθεί ως μέρος της εννοιολογικής αναζήτησης, ως μικρά αντικείμενα που συμβολίζουν την ίδια τη ζωγραφική. Η συχνή ενσωμάτωση κομματιών παλέτας στους πίνακες του είναι επίσης μία αυτοαναφορική χειρονομία στην κατεύθυνση της ζωγραφικής δημιουργίας.

Με όλους αυτούς τους τρόπους αλλά και με άλλους επιπροσθέτως, ο Κουράκης πέτυχε μία σύνθεση εξπρεσιονιστικής και εννοιολογικής τέχνης. Συνήθως, οι καλλιτέχνες τοποθετούν τη δημιουργία τους ή στον εξπρεσιονιστικό ή στον εννοιολογικό πόλο της γκάμας της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ο Γιάννης Κουράκης αντιπροσωπεύει μία σπάνια περίπτωση καλλιτέχνη που πέτυχε μία μοναδικά προσωπική σύζευξη αυτών των δύο πόλων και γι' αυτό η τέχνη του παραμένει εξαιρετικά επίκαιρη και σημαίνουσα τόσα χρόνια μετά την πρόωρη αποχώρησή του.

Δημήτρης Παλαιοκρασάς
Ιστορικός Τέχνης